

Slavnostni govornik: Ivan Hočevar (predsednik PVD Sever – Gorenjska)

Lokacija: Srednje Bitnje 86, 4000 Kranj

Datum: 24. 9. 2021

Spoštovana ga. Ziherl, spoštovani g. Silvo Ziherl in drugi domači, g. podžupan MOK Robert Nograšek, veterani in veteranke, dame in gospodje, nastopajoči in nastopajoče, dovolite mi, da vas pozdravim v imenu PVD Sever - Gorenjska in v svojem imenu, kot predsednik društva.

V veliko zadovoljstvo mi je, da s svojo prisotnostjo izkazujete čast v spomin na hrabro in domoljubno dejanje žal preminulega g. Janeza Ziherla, ki je v času osamosvojitvenih procesov pred 30-imi leti prevzel v hrambo orožje in strelivo takratne PM Kranj.

Dejanje, v spomin katerega bomo danes odkrili spominsko ploščo, je delo človeka, ki je prevzel nase veliko breme in odgovornost, kljub temu, da je tvegala, da zanj lahko tudi kazensko odgovarja. O tem in drugih tovrstnih domoljubnih dejanjih Slovencev in Slovenk mlajše generacije vedo premalo in naloga našega društva je, da dogodki ne gredo v pozabo in da tudi današnje generacije izvedo, da je bilo v času osamosvajanja Slovenije pred 30-imi leti potrebno veliko poguma in hrabrosti, da danes živimo v samostojni in neodvisni R. Sloveniji.

Časi, o katerih govorimo so zahtevali visoko stopno medsebojnega zaupanja in hitrih ter premišljenih odločitev. Samo dobri organiziranosti in zaupanju državljanov in državljanek v novo nastajajoče varnostno obrambe strukture gre zahvala, da smo se obranili hegemonistične politike srbskega vodstva, ki je s podporo poveljujočih strukturah JLA, ki je pod parolo, da brani Titovo Jugoslavijo, v resnici želelo obdržati privilegije, ki so si jih pridobili v času njegovega vodenja Jugoslavije.

Po plebiscitarni odločitvi Slovencev in Slovenk, da želijo živeti v samostojni in neodvisni Sloveniji pa so enote JLA, zvezne milice in carine dobile nalogo, da zasedejo vse MP in na njih uveljavijo zvezne predpise. Pri uresničevanju naloge so napačno ocenili razmere v Sloveniji in iz do včeraj »ljudske« armade, so postali agresorska vojska, ki ni spoštovala volje ljudi. Varnostno obrambne sile in široke množice ljudi so jasno pokazali, da bodo zavarovali komaj nastalo državo Slovenijo tudi z orožjem in tudi za ceno življenj. Žal je zaradi nerazsodnosti in napačnih ocen odločevalcev na zvezni ravni in v JLA do človeških žrtev tudi prišlo na obeh straneh.

Kot takratni načelnik UNZ Kranj, in vodja koordinacijske podskupine za Gorenjsko regijo pa verodostojno lahko trdim, da je bila Gorenjska regija izrednega geostrateškega pomena pri načrtovanju operacij s strani JLA na eni strani in varnostno obrambnih sil na drugi strani. Pri izvajanju naloge zavarovanja meja obstoječe države so bile uporabljene vse razpoložljive sile mejnega odseka v Radovljici, ki so jim bile pridodane enote gorske brigade iz Kranja. Za zasedbo letališča Brnik pa je bil uporabljen tankovski bataljon, tankovske brigade iz Vrhnik.

Da zadeve niso bile enostavne in brez posledic največ pove uporaba strelnega orožja pri zavzetju MP Jezersko. Pripadnik JLA so s PAT obstreljevali poslopje PMM v kateri so bili takrat službujoči miličniki. Z velikim olajšanjem smo sprejeli vest, da ni bilo poškodovanih ali še kaj hujšega in je nastala le materialna škoda.

Zaradi neuspehov, ki so jih doživljale enote JLA na vsakem koraku, se je vrh JLA odločil uporabiti zračne enote, ki so napadle Brnik, oddajnike na Krvavcu, gozd nad MP Karavanke. Nastala je ogromna materialna škoda. Dejanja so bila storjena iz obupa, saj je bilo že popolnoma jasno, da so se Slovenci in Slovenke trdo odločili živeti v svoji državi in ne v skupni državi Jugoslaviji.

Mednarodna javnost je uvidela, da sila s katero želi JLA obdržati Jugoslavijo pelje v nesmiselno prelivanje krvi in povzročanje velike materialne škode. Prišlo je do premirja, pogajanj in odhoda JA z ozemlja Slovenije.

Brez podpore širokih množic in vsakega posameznika posebej, ki so vsak po svojih močeh pripomogli k zavarovanju plebiscitarne odločitve, se tudi varnostno obrambne sile komaj rojene države Slovenije, ne bi mogle zoperstaviti eni najmočnejši vojski v Evropi.

In ravno takim posameznikom, ki so nesebično in s polno mero hrabrosti, s svojim dejanjem pripomogli, da smo dosegli cilj, je namenjena današnja spominska slovesnost kot spomin in opomin, kako je nastajala in nastala samostojna in neodvisna država Slovenija.

Še enkrat hvala žal že pokojnemu g. Ziherlu in hvala njegovi družini.

Srečno Slovenija !